

Kuntajätehuollon kestävä kiertotalouden tavoitteet ja tunnusluvut

AFRY FINLAND OY

KIERTOTALOUSPÄIVÄT 15.5.2025

ANDREA WECKMAN

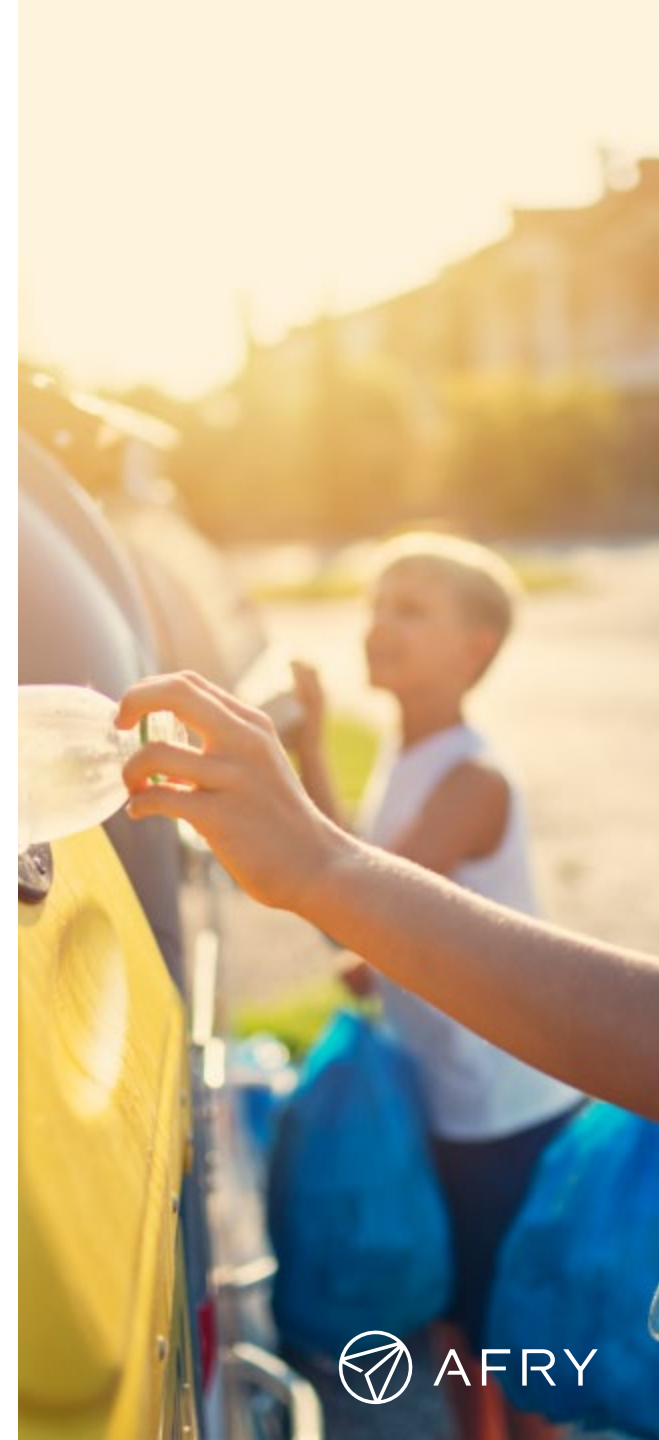
Sisältö

1. Tausta ja tavoite
2. Kuntajätehuollon nykytila ja haasteet
3. Keskeiset teemat ja tunnusluvut
4. Tunnuslukujen jatkokehittäminen
5. Johtopäätökset

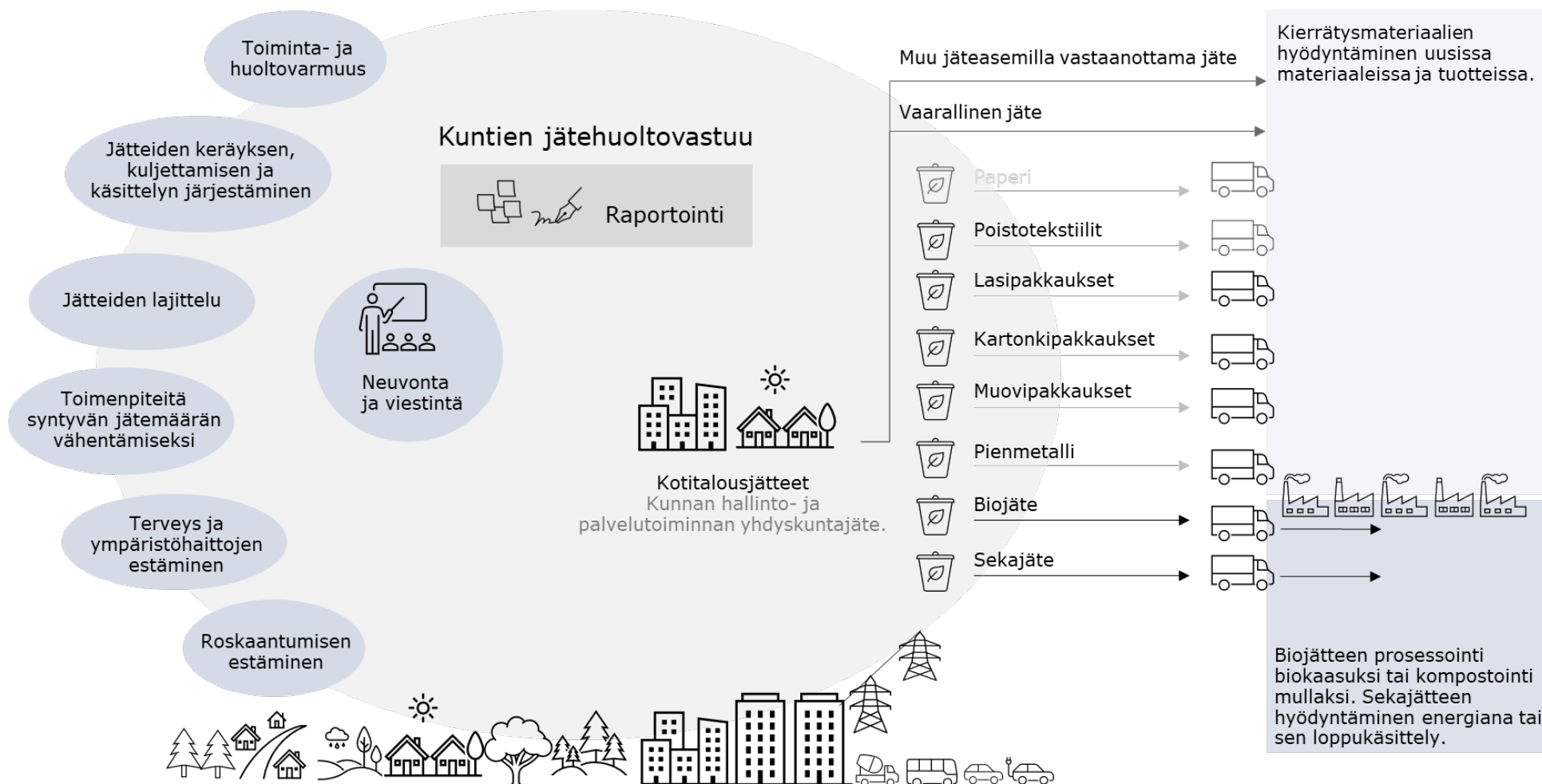


Miksi tämä selvitys?

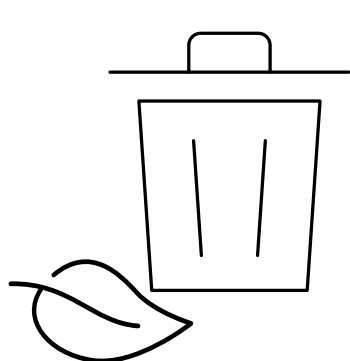
- Kuntajätehuolto on osa yhteiskunnan perusinfrastruktuuria, joka vaikuttaa hyvinvointiin, ilmastotavoitteisiin ja alueelliseen elinvoimaan.
- Tavoitteena oli tunnistaa ja jäsentää tavoitteet ja tunnusluvut, jotka tukevat vähähiilistä kiertotaloutta ja kestäväää kehitystä kunnissa, kuntajätehuollon näkökulmasta.
- Tavoitteena löytää uudenlaisia mittareita, jotka kuvaavat kuntajätehuollon monipuolista roolia ja kestävyyttä, nykytilassa ja tulevaisuudessa.
- Tuloksia hyödynnetään KIVOn ja sen jäsenyhtiöiden tunnuslukujen päivittämiseen sekä kiertotalouden green deal sitoumuksen tukena.
- Laajasti huomioitu kuntajätehuollon kestävyYTEEN vaikuttavat osa-alueet, mutta tavoitteet ja tunnusluvut on rajattu kunnallisiin jätehuoltoYhtiöiden vaikutusmahdollisuuksiin.



Kuntajätehuollon rooli



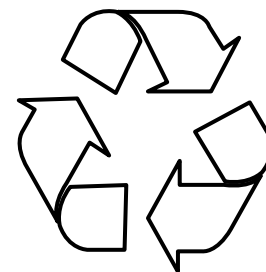
Tavoitteita on monia ja ne on asetettu korkealle



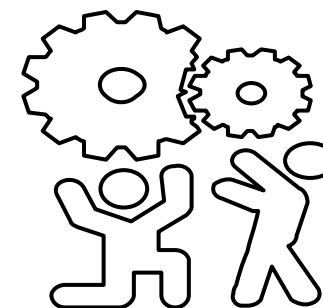
Jätteet on käsiteltävä niin, että niistä ei synny **terveydelle ja elinympäristölle** haittaa



Kustannustehokas ja yhdenvertainen jätehuolto – yhteiskuntaa ja **toimintavarmuutta** tukien

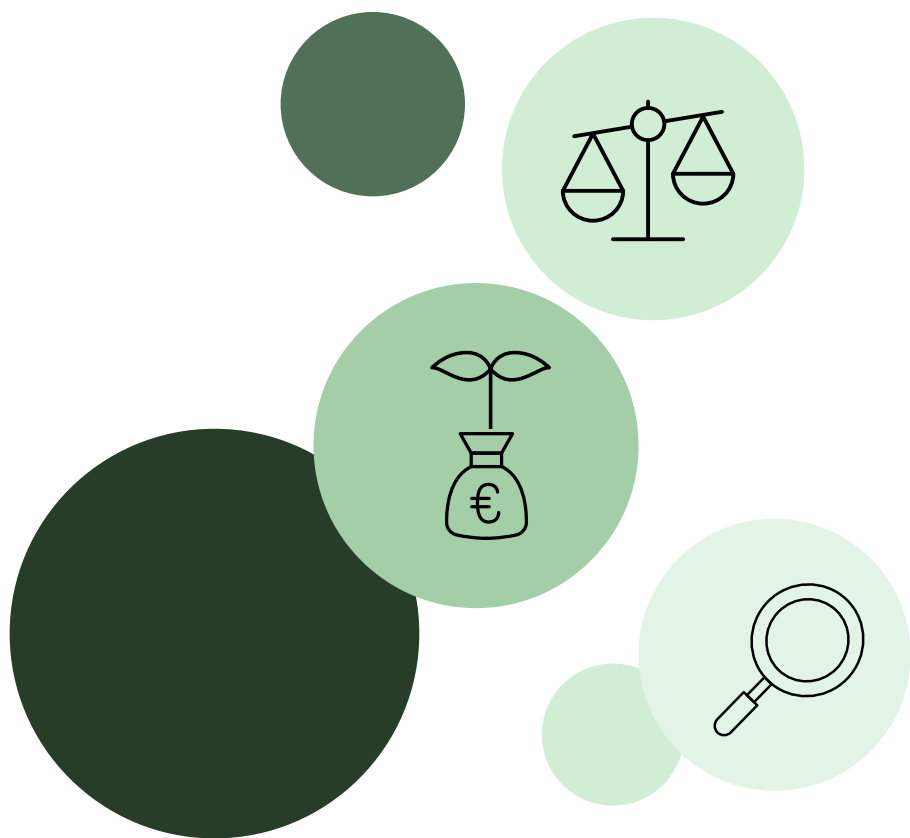


Jätteen määrä vähenee. **Uudelleenkäyttö ja kierrätys** nousee uudelle tasolle.



Ekosysteemit ja yhteistyö edistävät laadukkaita materiaalikiertoja

On tasapainoiltava erilaisten ja osin ristiriitaistenkin tavoitteiden välillä



Lainsäädäntö muuttuu jatkuvasti, mikä vaikeuttaa pitkäjänteistä suunnittelua.

Taloudellinen tasapaino on haaste: palvelujen kattavuus ja toimintavarmuus on taattava, mutta kustannukset on pidettävä kohtuullisina.

Tietopohja on hajanaista, ja tunnuslukujen vertailtavuus vaihtelee alueittain.

Kuntajätehuollon kestävän kiertotalouden keskeiset teemat

**TOIMINTAVARMUUS JA
VARATUMINEN**

**VIESTINTÄ JA
NEUVONTA**

**YHTEISKUNTA- JA
SOSIAALINEN VASTUU**



**YMPÄRISTÖ JA
TERVEYS**

**KIERTOTALOUS JA
ELINVOIMA**

**HALLINTO JA
TALOUS**

Toimintavarmuuteen ja kiertotalouteen liittyvät aiheet ja tunnusluvut

TOIMINTAVARMUUS JA VARAUTUMINEN

- Toimintavarmuus
 - Jäteastioiden tyhjennysten oikea-aikaisuus, toiminnan poikkeamat, jotka ilmoitettu viranomaisille
- Varautuminen
 - Valmius- ja varautumissuunnitelma, koulutukset ja harjoitukset, tietoturvapoikkeamat

HALLINTO JA TALOUS

- Kestävä talous
 - Toimintamenot, liikevaihto, ostopalveluiden osuus liikevaihdosta, työntekijämäärä, suhteellinen tehokkuusluku, hankintakriteerit
- Toissijainen vastuu ja tuottajavastuu
 - Tuottajavastuualaiset jätemäärät, TSV-palveluiden osuus liikevaihdosta, tuottajavastuualaisten jätekeräyksestä aiheutuvat kustannukset

KIERTOTALOUS JA ELINVOIMA

- Uudelleenkäyttö, jätemäärän vähentäminen
 - Kokonaisjätemäärä, uudelleenkäyttöön ohjatut tuotteet, uudelleenkäyttöpalveluiden saavutettavuus
- Kierrätys ja materiaalitehokkuus
 - Vastaanotettu ja asumisessa syntynyt jätemäärät, kierrätysasteet, sekajätteen koostumus ja määrä, lajitteluaktiivisuus
- Kiertotalouden ekosysteeminen edistäminen
 - Yhteistyössä mukana olevien yritysten määrä, synergioiden ja arvoverkostojen määrä, TKI-hankkeiden lukumäärä ja budjetti, asennemuutos
- Jäteperäinen energiatuotanto
 - Määrät energiatuotantoon, bio- ja kaatopaikkakaasun tuotanto ja hyödyntäminen, talteenotettu ja hyödynnetty CO₂

Ympäristöön, vastuullisuuteen ja viestintään liittyvät aiheet ja tunnusluvut

YMPÄRISTÖ JA TERVEYS

- Ilmastovaikutusten minimointi
 - Ilmastovaikutus: hiilijalanjälki, vältetyt päästöt ja muut ilmastohyödyt
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen
 - Monimuotoisuus omalla alueella, vieraslajien käsittely ja hävittäminen, lähiympäristön tila, toimenpiteet monimuotoisuuden edistämiseen
- Vesistöt ja maaperä
 - Vesistöihin ja maaperään kohdistuva kuormitus: ravinteet ja haitalliset aineet, jäte- ja hulevesien määrä jätekäsittelystä
- Ympäristöterveys
 - Jätehuollon ympäristöhaittojen ilmoitukset (melu, haju, haittaeläimet ja keräyspisteiden roskaantuminen), siivousten kustannukset

YHTEISKUNTA- JA SOSIAALINEN VASTUU

- Palveluiden saavutettavuus
 - Asiakastyytyväisyys, asiakashinnat, kävijämäärät ja asiakasmäärät palveluittain
- Sosiaalinen vaikuttavuus
 - Työllisyysvaikutus, henkilöstön avainluvut, tapaturmat, CSRD, Code of Conduct, osallisuus

VIESTINTÄ JA NEUVONTA

- Viestintä ja ympäristökasvatus
 - Tavoitetut asiakkaat, julkaisujen määrä, ympäristökasvatuksen tavoitettavuus, asennemuutosmittari

Mitä seuraavaksi?

Kiertotalouden toteutumisen arviointi vaatii useita näkökulmia, tietolähteitä ja tunnuslukuja.

- Yhtenäiset määrittelyt ja laskentamenetelmät
- Tiedon saavutettavuuden ja viestinnän parantaminen
- Yhteishankkeet ja yhteistyö eri sidosryhmien kanssa
- Rohkeutta tekemisessä ja päätöksenteossa
- Uusien mittareiden osalta tärkeää on aloittaa – tulokset näkyvät vasta myöhemmin



Mitä tästä ottaa mukaan?

Kuntajätehuolto on keskeinen osa kiertotalouden infrastruktuuria. Se ei ole "vain" jätehuoltoa – se on terveiden elinympäristöjen vaalimista, ilmastotyötä, resurssitehokkuutta, yhteiskunnallista vastuuta ja aluekehitystä.

Tunnusluvut osoittavat ja kuvaavat kehitystä ja onnistumista.

Aloita näistä:

- Jättemäärä ja kierrätysaste
- Sekajätteen koostumus
- Uudelleenkäyttöön ohjatut määrät
- Asiakastyytyväisyys
- Asiakashinnat
- Ilmastovaikutus
- Melu- ja hajuhaitat
- Kustannustehokkuus
- Varautumissuunnitelmat
- Yhteistyö ja arvoverkostojen määrä
- Asennemuutosmittari



Kiitos!

Olethan yhteydessä: andrea.weckman@afry.com

A warm, golden-hour photograph of a man assisting a young child on a bicycle. The man is standing behind the child, holding the handlebars. The child is smiling and pedaling. The background is a blurred park or street with trees and a bright sun creating a lens flare effect.

Making Future

AFRY pähkinäkuoressa

TEOLLISET JA DIGITAALISET RATKAISUT

Elintarvike- ja lääketeollisuus
Tuote- ja ohjelmistokehitys
Automaatio
Puolustusteollisuus

ENERGIA

Uusiutuva energia ja lämpövoima
Vesivoima
Ydinvoima
Sähkön siirto ja jakelu

LIIKKEENJOHDON KONSULTOINTI

Energiasektori
Biotaloussektori
Markkina-analyysit
Strateginen konsultointi
Toimintojen tehostaminen
Yritys- ja rahoitusjärjestelyt

PROSESSI-TEOLLISUUS

Metsäteollisuus
Kemianteollisuus ja biojalostus
Kaivos- ja metalliteollisuus
Akkuteollisuus
Ruoka- ja juomateollisuus

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Kiinteistöt ja rakentaminen
Väylät
Ympäristö
Vesi
Arkkitehtuuri

MEITÄ ON GLOBAALISTI

18 000

SUOMESSA MEITÄ ON

2 500

TOIMISTOT SUOMESSA

30

paikkakunnalla

MAAT, JOISSA TOIMISTOJA

~50

MAAT, JOISSA PROJEKTEJA

>100

Kasvun ajurit



Hiilenpoisto



Kiertotalous

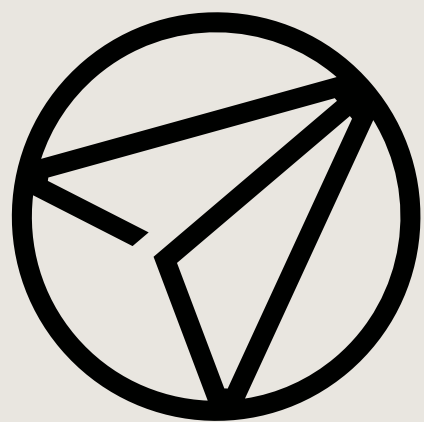


Sähköistyminen



Digitalisaatio





AFRY